

DE LOKROEP VAN DE TRUST

TEKST: HEDWIG VAN DER WEERD-VAN JOOLINGEN (PWCOOPERS BELASTINGADVISEURS); ILLUSTRATIE: JOSJE VAN KOPPEN

Het onderbrengen van vermogen in een trust kan tot besparing van successierechten leiden. Er zijn echter nog meer (fiscale) gevolgen.

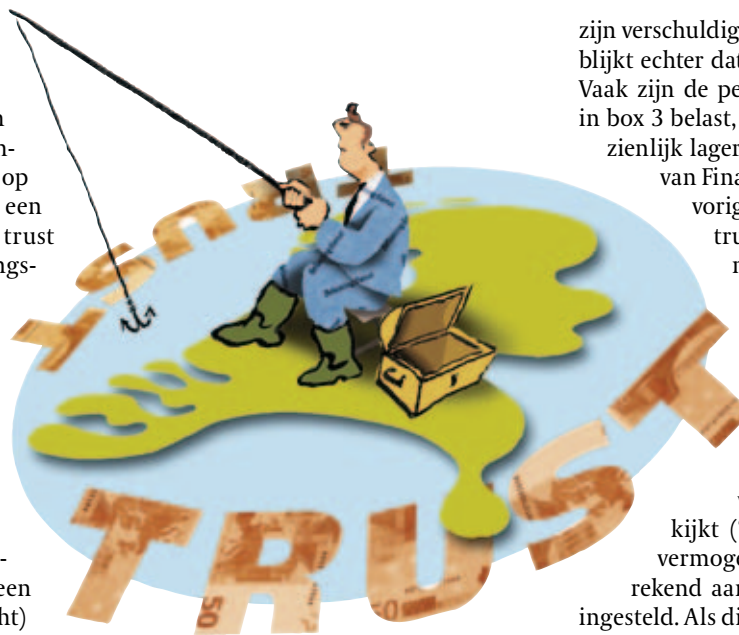
Meestal is het instellen van een trust niet interessant als de 'inbrenger' van het trustvermogen in Nederland woont. Het onderbrengen van vermogen in een trust wordt op grond van rechtspraak namelijk als een schenking beschouwd, waardoor de trust daarover 41 tot 68 procent schenkingsrecht is verschuldigd.

VANUIT HET BUITENLAND

Toch zijn er in Nederland mensen die een trust hebben ingesteld. Dat kan verschillende oorzaken hebben. De trust kan bijvoorbeeld zijn ingesteld toen men in het buitenland woonde. Als een Nederlander langer dan tien jaar geleden naar het buitenland is geëmigreerd, kan Nederland geen schenkingsrecht (noch successierecht) meer heffen. In het buitenland wordt niet altijd schenkingsrecht geheven over het inbrengen van vermogen in een trust. Dan kan een trust dus wel aantrekkelijk zijn, bijvoorbeeld om bepaald familievermogen bijeen te houden.

Als een trust eenmaal is ingesteld, welke belastingvoordelen kunnen daarmee dan worden behaald? Het is van belang om eerst vast te stellen dat het Nederlandse rechtssysteem de trust niet kent. Een trust is bijna altijd in het buitenland gevestigd, zodat er enerzijds in beginsel geen Nederlandse vennootschapsbelasting is verschuldigd over het inkomen uit het vermogen in de trust. Het buitenland heft vaak ook geen of weinig (vennootschaps)belasting.

Anderzijds zijn de uitkeringen uit een trust in beginsel niet met Nederlands schenkingsrecht belast. In Nederland wordt

immers alleen schenkingsrecht geheven als de schenker (de trust) in Nederland woont. Bij het overlijden van iemand die in Nederland woont maar al zijn vermogen in een trust heeft ondergebracht toen hij in het buitenland woonde, is dus mogelijk geen Nederlands successierecht noch schenkingsrecht verschuldigd.

FISCALE TRANSPARANTIE

Er kleven uiteraard fiscale risico's aan de trust. Zo kunnen de uitkeringen uit de trust aan de in Nederland wonende begunstigden als 'periodieke uitkeringen' worden aangemerkt. In dat geval kunnen de begunstigden daarvoor in box 1 52 procent inkomstenbelasting

zijn verschuldigd. Uit recente jurisprudentie blijkt echter dat hiervan niet snel sprake is. Vaak zijn de periodieke uitkeringen alleen in box 3 belast, waar de belastingdruk aanzienlijk lager is. Staatssecretaris De Jager van Financiën heeft dan ook in april vorig jaar aangegeven dat hij de trust (en soortgelijke 'doelvermogens') bij de modernisering van de Successiewet in 2010 fiscaal anders wil gaan behandelen.

De Jager overweegt om de trust vanaf 2010 fiscaal te negeren. Dat houdt in dat hij als het ware door de trust heen kijkt ('fiscale transparantie'). Het vermogen van de trust wordt toegerekend aan degene die de trust heeft ingesteld. Als die in Nederland woont, dient hij het vermogen van de trust dus in zijn aangifte inkomstenbelasting op te nemen! Hiermee wordt het eerste belastingvoordeel van de trust weggenomen. Het negeren van de trust leidt er ook toe dat uitkeringen van de trust weer met schenkingsrecht zijn belast. Als de trust wordt weggedacht, is een uitkering van een trust namelijk een schenking van de (in Nederland wonende) insteller aan de begunstigde. Zo wordt ook het tweede belastingvoordeel tenietgedaan. Als de insteller overlijdt, wordt het vermogen van de trust bovendien tot zijn nalatenschap gerekend.

Het plan van de staatssecretaris leidt nog tot tal van civiele en fiscale vragen en een wetsvoorstel is er nog niet, maar duidelijk is wel dat er iets gaat veranderen. Voor wie bij een trust is betrokken, is het daarom raadzaam de ontwikkelingen te blijven volgen! ■